లాటరీ బ్రతుకులు

రంగమ్మ చేతికి సుబ్బయ్య దినపత్రికఇచ్చి "లాటరీ ఫలితాలు వచ్చాయి. మన అదృష్టవంతులు ఇవాళ పేపరు చూడరు. రేపణ్ణుంచి పేప రొకసారిస్తారా, రిజల్టు చూసి ఇస్తాం అంటూ వస్తారు. భద్రంగా ఉంచు" అని లోపలికి పోయి కుర్చీలో కూలబడ్డాడు.

'అట్టాగేలే' అని గబగబా తిప్పుతుంటే 'నీ మొకం నీకెందుకే అది ? ఆడ పడేసి ఇటురా' అనటంతో రంగమ్మ కిక్కురు మనకుండా భర్త దగ్గరకు చేరింది. కాని మనసంతా పేపరనే గుడిలోని రిజల్టు అనే దేవుడి చుట్టూ కొబ్బరి కాయలు కొడుతూ తిరుగుతూ వుంది.

"ఎండను బడి వచ్చేరు మంచి నీళ్ళు ఇవ్వనా, మజ్జిగ ఇవ్వనా ?" అడిగింది పేపరు వైపు చూస్తూ.

"ఏకంగా అన్నమే వడ్డించు" సుబ్బయ్య చెప్పాడు.

రంగమ్మ పేపరనే చాక్లెట్ వైపు పాపాయిలా చూస్తూ పోయింది. సుబ్బయ్య ఉదయమే లేచి వెళితే మధ్యాహ్నం వస్తాడు. అన్నం తిని అరగంట నిద్రపోయి మళ్ళీ లేచి వెళతాడు. రాత్రి బాగా పొద్దు పోయిందాకా రాడు.

చేసే పని లాటరీ టిక్కెట్లు అమ్మటం. అది ఇష్టమయి చేయటం లేదు. అవసరమయి చేస్తున్నాడు.

ఆరేళ్ళయింది పెళ్ళయి. రంగమ్మ తుమ్మనూ లేదు. సుబ్బయ్య దగ్గనూ లేదు. ఆరోగ్యం హాయిగా ఉంది. పిల్లా జెల్లా లేదు.

ఎస్.ఎల్.సి.కి ఎగనామం పెట్టిన సుబ్బయ్యకి ఏ ఉద్యోగం ఊడి పడ లేదు. ఎనిమిదో తరగతి ఎన్ని వందల మార్కులతోనో పాసయితే మాత్రం కలెక్టరు ఉద్యోగం వస్తుందా, గవర్నరు ఉద్యోగం వస్తుందా?

అందువల్ల రంగమ్మ ఉద్యోగం ఊసే ఎత్తుకోలేదు. ఇంట్లో అంట్లు తోము కుంటుంటే అరిగిపోయిన పాత్రలూ చేతులూ అందంగా తయారవుతుంటే, ఉద్యోగం కోసం ఊరంతా తిరిగి వచ్చిన సుబ్బయ్యా చూడటానికి టైమ్ లేకపోతూ వచ్చింది.

కాలం గడిచి కాపరం వేరయి అంట్లుతోమే పనిలేక చేతులు తీట పుడతుంటే రంగమ్మ నలుపుకోవటం ప్రారంభించింది. ఉద్యోగం కోసం తిరిగిన సుబ్బయ్య చెప్పుల్లేక కాళ్ళు అరిగిపోతే, తునిగిపోతాయేమోనని భయపడి ఇల్లు పావనం చేస్తున్న రోజుల్లో భార్య అందం చూచి బావురుమన్నాడు.

లాటరీ టిక్కెట్లు అమ్మితే వచ్చే కమీషన్ రెండేళ్ళ నుంచి కూటికి, గుడ్డకీ కొదవ లేకుండా చేస్తూ వుంది.

లాటరీ అంటే మోసం అని సుబ్బయ్యా నమ్మకం.

లాటరీ టిక్కెట్లు కొనడం అంటే అత్యాశ పడటమనీ, అప్పనంగా ఎవరి సొమ్మో దోచుకోవడంతో సమానమనీ, అది కక్కుర్తి పని అనీ, ఆశబోతు తన మనీ, స్వశక్తి మీద నమ్మకం లేని వాళ్ళు చేసే చేష్ట అనీ భావం.

భారత దేశంలో ఎన్ని రాష్ట్రాలో, నెలకు అన్ని లాటరీలు. దాదాపు రోజూ లాటరీలే. దేశం బతుకే లాటరీ అయిపోయింది.

సుబ్బయ్యకు కోపం.

ప్రజా సంక్షేమం చూడవలసిన దేశం లాటరీ ప్రోత్సహించటం-తాగుళ్ళా ఘోరం. సుబ్బయ్యకు మంట.

రూపాయి ఉంటే చాలు, కూడు లేకపోయినా సరే టిక్కెట్లు కొనాల్సిందే.

అదృష్టం లేని దేశం దురదృష్టవంతుల్ని మోసగించటం కాకపోతే ఏమిటి లాటరీలు ?

సుబ్బయ్యకు వ్యధ.

పసివాడు, ముసలివాడు, ఆడ, మగ తేడా ఏమీ లేదు. అందరూ లాటరీ టిక్కెట్లు బెల్లం చుట్టూ, మురికి చుట్టూ, చీమలు దోమలు పురుగులు.

సుబ్బయ్య పొరపాటున కూడా తనకో టిక్కెట్టు కొనుక్కోలేదు.

అయితే ఈ పని మాత్రం మానలేదు. లాభసాటిగా ఉంది. లాటరీ టిక్కెట్టు అమ్ముతూనే ఉన్నాడు.

ఉద్యోగమేదీ దొరకని ఈ దేశంలో ఈ పనిలో తప్పులేదు అని తనని తాను సమర్థించుకున్నాడు సుబ్బయ్య, ఈ టిక్కెట్టు అమ్మటం తప్పు అనుకున్న పనిని ప్రోత్సహించటం అవుతుందే అని బాధ కలిగినప్పుడు.

సుబ్బయ్యను ఈ పనిలోకి పురికొల్పింది రంగమ్మే. ఆమెమాట కాదనలేక ఆరంభించిన ఈ ఉద్యోగం సుబ్బయ్య వదులుకోలేక పోతున్నాడు. ఆమె మాట మీద గురో, అవసరమో, అదృష్టం మీద తనకు అర్థంకాని అస్పష్టంగా ఉన్న నమ్మకమో, కారణం ఏమోకాని సుబ్బయ్య లాటరీ వ్యాపారం ముమ్మరంగా సాగిస్తున్నాడు.

రంగమ్మకు అదృష్టం మీద అపరిమితంగా నమ్మకం. ఈ రెండేళ్ళలో కొన్ని వందల టిక్కెట్లు అయినా కొని వుంటుంది. ఆరు లక్షలు కాదు - ఆర్రూపాయలు కాదు - ఆ రూపాయి అయినా తిరిగి రాలేదు.

ఆమె ఏమీ చదువుకోంది, తెలివి లేంది కాదు. భవిష్యత్తు ఉంది. దానిమీద ఆశ ఉంది. ఒకనాడు తనకు మంచి దశరాకపోదు. అమ్మమ్మా రాకుండా ఉండటమే. వీల్లేదు. రంగమ్మ గట్టిగా కోరుకొని యథాశక్తి టిక్కెట్టు కొని, ఫలితాలు చూసి ఏడ్చి, మళ్ళీ తేరుకొని టిక్కెట్లు కొన్ని కొని చూసి, ఏడ్చి, కొని, చూసి, ఏడ్చి, మళ్ళీ.

అందమయిన మేడ, తోట, కార్లు, బొమ్మల్లా పిల్లలూ, సీతాకోక చిలుకలా తాను, తప్పదు. లాటరీ తగులుతుంది. ఆరు లక్షలు తప్పదు. రంగమ్మ ఆశ.

అయిదేళ్ళు నోట్లోకి పోవాలి, అవమానం కాకుండా బట్టలుండాలి, ఎండకి కాలకుండా, వానకి తడవకుండా ఇల్లుండాలి, అని ఆశతో సుబ్బయ్య పదేసి పైసలు పోగు చేస్తుంటే, ఉప్పులోంచి పప్పులోంచి మిగిల్చి తగ్గించి, కూడు సరిగ్గా పెట్టకుండా చంపి, పైసలు పోగుచేసి రూపాయి కాగానే రంగమ్మ లాటరీ టిక్కెట్టు కొని,

'నీకెందుకీ పాడు బుద్ధి, రోత పని ? అని సుబ్బయ్య మొదట్లో మందలించాడు. తరువాత తిట్టాడు ఒకసారి చంపుతానని బెదిరించాడు.

అప్పణ్ణుంచి ఆమె అతడికి చెప్పటం మానేసింది. టికెట్లు కొనటం మాత్రం అసలు మానలేదు.

పెట్టెలో టిక్కెట్టుంది. రిజల్ట్సు పేపరులో ఉన్నాయి. ఇంట్లో సుబ్బయ్య ఉన్నాడు. రంగమ్మ వంట్లో తేళ్ళు, జెర్రులతోపాటు మంచు ముక్కలూ, నిప్పు రవ్వలూ తిరుగుతున్నాయి.

చేయి కడుక్కుంటూ సుబ్బయ్య అడిగాడు. "ఏందే ఎట్టాగో ఉన్నావ్ ?"

'నేనా?'

'నువ్వే!'

'నువ్వే. ఎట్లాగో ఉంది. సరిగ్గా అన్నం కూడా తిన్లేదు,

కొంచెంసేపు పడుకొనిలేచి క్లిప్పులు సరిచేసుకొని కిటికీలో ఉన్న టిక్కెట్లు తీసుకొని సైకిలెక్కి వెళ్ళిపోయాడు సుబ్బయ్య.

ఎక్కడ జనం కూడుతారో అక్కడ చేరతాడు సుబ్బయ్య.

రంగురంగుల కాగితాలు, రకరకాల బొమ్మలు, అందానికి అందం, ఆకర్షణకి ఆకర్షణ, టిక్కెట్టు పిలచి పిలచి అమ్ముతాడు.

ఏజెంటుకి పోయే కమీషన్ కూడా తనకే రావాలంటే పెట్టుబడి ఉండాలని ఆలోచిస్తున్న రోజుల్లో అమ్మకం తగ్గిపోతూవచ్చింది. అందువల్ల ఆ ఆలోచనే మానుకొన్నాడు.

తన దగ్గర కొన్నవాడికెవరికయినా ప్రైజు వస్తే ఏజెంటుతోపాటు తన కింత ముడుతుందని భార్య ఆశ పడింది కాని, తాను దాన్ని పడనీయలేదు. పోనీ అట్లా జరగలేదు.

ఆడపిల్లలు టిక్కెట్లు అమ్మటం మొదలు పెట్టిందగ్గర్నుంచి తన వ్యాపారం తగ్గటమూ మొదలయింది. అప్పుడు తాను ఇళ్ళ చుట్టూ తిరిగి అమ్మటం ఆరంభించాడు. కొంత నయం.

లేకుంటే చెడిపోయినట్లే, టిక్కెట్లు కొని చెడిపోయిన వాళ్ళు ఒకళ్ళా ఇద్దరా. ఈ వ్యసనం అన్ని వ్యసనాలు లాగానే మనిషిని సజీవంగా కాల్చిపారేస్తుంది.

ప్రైజులు వచ్చిన వాళ్ళు మాత్రం ఎవరు బాగుపడ్డారు ?

బిచ్చగాడు లక్షాధికారి అయి, పిచ్చివాడు అయి అడుక్కుంటున్నాడు.

గుమస్తా తాగి తిరిగి ఉద్యోగం పోయి ఎటో పోయాడు.

లాటరీ డబ్బు వచ్చి బాగుపడ్డ వాళ్ళు ఎవళ్ళూ కనిపించడం లేదు.

అర్హతకు మించిన డబ్బు అనర్థకంగా పరిణమిస్తుంది. రాకూడని డబ్బు ఎవడికీ రాకూడదు. జరగకూడని కీడు జరక్కూడదు.

కష్టానికి తగ్గ ఫలితం వస్తే అదే పదివేలు. రోజంతా తిరిగినా పది రూపాయల కమిషన్ వచ్చే టిక్కెట్లు అమ్మలేక పోయిన రోజు కష్టానికి ఫలితం లేదు.

ఒక్క రోజే పాతిక రూపాయల కమిషన్ వచ్చినా తప్పేమీ జరిగినట్టు కాదు. ఉన్నట్టుండి ఆకాశం ఊడి పడటం ప్రమాదం. లాటరీ డబ్బు మనిషికి లేని వ్యసనాలు నేర్పుతుంది. పూరి పాకల మీద నిప్పు ఎగిరినట్టే.

ఆ రోజు ఆదివారం. పార్కు నిండా జనం. బాగా టిక్కెట్లు అమ్ముడు పోతున్నాయి. సుబ్బయ్య ఆనందం అవధులు దాటుతూ ఉంది. అట్లాంటి సమయంలో రంగమ్మ మీద ప్రేమ పుడుతుంది సుబ్బయ్యకు.

ఏ రోజు అయినా అదృష్టం వరిస్తుందని ఆమె ఇంత కాలంగా ఎదురు చూస్తూ వచ్చింది. ఎప్పుడూ నిరాశే !

తన చేతులు పాపిష్టి చేతులు. తన చేతులమీదుగా అదృష్టం చూస్తూచూస్తూ రావటమే. ఆయన అదృష్టమే అదృష్టం. ఆయనతో ఒక్క టిక్కెట్టు, ఒక్క టిక్కెట్టు, కొనిపిస్తే.

రంగమ్మకు చలి జ్వరం వచ్చినట్లు అయింది. అది అసాధ్యమని తెల్చుకుంది.

పోనీ, తనే ఆయన దగ్గర ఒక టిక్కెట్టు కొంటే.

ఇంకేమన్నా ఉందా?

అది వీలుకాదని అనుకున్నప్పుడు, రంగమ్మ దొంగతనం చేయడానికి నిశ్చయించుకుంది.

అదీ భర్త దగ్గర.

ఒకే ఒక్క టిక్కెట్టు.

ఒక రోజు - నెల క్రితం - టిక్కెట్ల కట్ట కిటికీలో ఉండగా మజ్జిగ వడ్డించి పరుగు పరుగున వచ్చి చేతికి అందింది ఒకటి లాక్కొని పోయి పెట్టెలో పెట్టింది.

లెక్క తప్పిందని, ఇలా ఎప్పుడూ జరగలేదని, ఒక రూపాయి పొరపాటు అయిందని కమీషన్ పట్టుకొని మిగతా డబ్బు ఏజెంటు ఇచ్చాడనీ చెప్పి - 'ఛీ లాటరీ మీద నాకు ఆశ పుట్టిందో ఏమో' ఈ తప్పు జరిగిందని బాధ పడ్డాడు.

టిక్కెట్లు ఎక్కువగా అమ్మి, బాగా కమీషన్ సంపాదించి హుషారుగా ఇంటికి వచ్చిన భర్తకు ఎదురు నిలబడి భార్య స్వాగతం చెప్పింది.

'ఎన్నడూ లేంది, ఏందిది?' అనుకుంటూ గుమ్మం ఎక్కాడు సుబ్బయ్య.

'ఎప్పుడూ లేంది, ఏందీ మనిషి వాలకం?' అనుకుంది రంగమ్మ.

గుమ్మంలోనే రంగమ్మ, పొద్దుటి దినపత్రిక తీసి రిజల్టు కాగితం తిప్పి, నంబరు చూపి సుబ్బయ్య మెడ వీధిలో జనం చూస్తూండగా వాటేసుకుంది.

'ఏందిది?' అనుకుంటూ ఉండగానే రంగమ్మ లోపలికి పరుగెత్తి పెట్టె తీసి లాటరీ టిక్కెట్టు తీసి, భర్త కెదురుగా వచ్చి, "ఇదుగో" అంటూ చేతిలో ఉంచింది.